

13. Eriksson K. On the occurrence of the Great Reed Warbler (*Acrocephalus arundinaceus*) in Finland // *Ornis Fenn.* 1969. Vol.46. P.80-84.
14. Voous K.H. Atlas of European birds. Amsterdam, 1960. 284 p.

ПРОЦЕСИ РОЗШИРЕННЯ АРЕАЛУ ІНДІЙСЬКОЇ ОЧЕРЕТЯНКИ *ACROCEPHALUS AGRICOLA JERDON*

Попельнюх В.В.

Полтавський ДПУ імені В.Г.Короленка

Вперше індійську очеретянку на орнітологічній станції Гумбаричі (Нижньосвірський заповідник, Ленінградська обл., Лодейнопольський р-н, Росія) піймали влітку 1987 р. Факт відлову відносили до розряду випадкових, але і в наступні роки вона з'являлась на стаціонарі. Всього піймано 6 особин (22.06.87; 6, 19 і 22. 06.88; 8.08.89, і 28.06.92).

Зараз ще рано говорити про стрімкий темп розширення ареалу цього виду у північному та північно-західному напрямках, але тенденція цього процесу очевидна [2, 3].

Північна межа постійного ареалу виду включає райони Свердловська, Омська, Новосибірська і далі на сході до океанічного узбережжя. У західному напрямку він вузькою стрічкою проходить вздовж північного берега Чорного моря, включаючи Полтавську обл., пониззя Дніпра, і закінчується у пониззі Дунаю [4].

У Болгарії вперше індійську очеретянку відмітили у 1968 р., а у 1989 р. на Атанасовому озері піймана самка з насідною плямою [2]. В Угорщині вона була виявлена лише у 1978 р. [5]. У квітні 1986 р. у пониззі р.Орель (Дніпропетровська обл.) відстріляний співаючий самець і птах, стать якого визначити не вдалося [1]. У 1990 р. цей вид вперше відмітили в Естонії [6], у 1991 – у Бельгії [7]. Очевидно, що розселення чи спроби розселення в ці роки відбувалося і в північному та північно-західному напрямках, що підтверджується гніздуванням 5-6 пар цих очеретянок на одному із ставків у Кіровській обл. [3] та відловами її на орнітологічній станції на березі Ладозького озера.

Література

1. Гудина А.Н. Новые птицы Днепропетровской обл. // *Орнитология. М., 1991. Вып.25. С.155.*
2. Нанкинов Д.Н. О некоторых редких видах птиц Болгарии // *Редкие, малочисленные и малоизученные птицы Северного Кавказа. Ставрополь. 1990. С.58-60.*
3. Сотников В.Н. Индийская камышевка (*Acrocephalus agricola*) в Кировской области // *Русский орнитол. журнал. Экспресс-выпуск. 1996. №9. С.15-18.*

4. Степанян Л.С. Состав и распределение птиц фауны СССР. Воробьинообразные. Passeriformes // М., 1978. 392 с.
5. Bankozics A. Újabb fajok Magyarorszàg a vifaunàjàban // Aquila. 1989-90. № 96-97. P.127-137.
6. European news // Brit. Birds. 1991. Vol.84. P.226-236.
7. Sanden P., Steen J. Zeldzame vogels in Vlaanderen in 1991: Drieëntwintigste rapport van het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité // Oriolus. 1993. V

ВПЛИВ АТТРАКТАНТІВ НА ПОВЕДІНКУ КІШОК

Пустовіт С.В.

Полтавський ДПУ імені В.Г. Короленка

Чому деякі рослини, та рослинні препарати так сильно ваблять до себе різних тварин? Причиною часто є наявність аттрактантів (від лат. attraho - притягую до себе) – природних чи синтетичні речовин, що приваблюють тварин, особливо комах. Аттрактанти досить широко використовують для боротьби з шкідниками сільськогосподарських рослин, при виготовленні пасток для комах тощо.

Метою дослідження був аналіз існуючих аттрактантів, що впливають на поведінку домашніх кішок.

„Ваша кицька – купила б Віскас!” – лунає в телевізійній рекламі. Постає питання чому ж так сильно подобаються кішкам корми Віскас, КітіКет та ряд інших. Справа в тому, що виробники багатьох кормів для тварин додають до їх складу аттрактанти, які не лише приваблюють тварин, а й часто викликають ефект звикання. Наприклад, найпоширенішим аттрактантом для кішок є препарати на основі валеріани, для собак – анісу. Домашніх тварин, які стали залежними від аттрактантів досить важко перевести на споживання інших кормів, особливо якщо годівля кормами з аттрактантами почалася з раннього віку. Допомогає лише поступовий перехід із зниженням вмісту даних кормів у раціоні кішок.

Кішок приваблює запах деяких рослин. Першою в цьому списку йде котяча м'ята (*Nepita cataria*), ароматна багаторічна трава до складу якої входить непеталактон, від якої кішки немов п'яніють. Кішки жадібно принохнуть до неї, гризуть і катаються по котячій м'яті, вивертаючись та тручись об неї. Подібним чином кішки реагують і на валеріану (*Valeriana officinalis*) до складу якої входять: пінен, кампфен, валін, терпінеол, пентанон, валеріанова та масляна кислоти. До валеріани небайдужі не тільки домашні кішки, але і дикі. Одного раз лев, лише понюхавши настій валеріани, прийшов у таке збудження що відламав приварену до ґрат своєї клітки залізну поїлку. А пуми від цього зілля починають скакати, як божевільні. У Німеччині, під час наукових досліджень, відловлюють лісові котів саме на корінь валеріани. Зважу-